Commissie nopens de samenwerking
tussen Regering en Staten-Generaal inzake het buitenlands beleid.

Commissie I (verg. no. 1)

Overzicht van de eerste vergadering van Commissie I op Woensdag 24 Mei 1950 des v.m. te 10 ure op het Departement van Buitenlandse Zaken.

Aanwezig waren: Jhr Mr W.J.M.van Eysinga, Voorzitter
Mevrouw C.A.Kluyver,
Prof.Mr Dr J.P.A.François,
Mr Dr G.Kolff,
Mr A.van Kleffens,
Jhr Mr H.F.van Panhuys, Secretaris
Drs Vermeulen, adj.-secretaris,

terwijl Prof.van Poelje zich op een later tijdstip bij de vergadering voegde. Prof.Beaufort had bericht van verhindering gezonden.

Nadat de Voorzitter de vergadering had geopend werden de notulen van de eerste plenaire vergadering voorgelezen en goedgekeurd. Vervolgens vestigde de Voorzitter de aandacht der aanwezigen op een zojuist verschenen artikel in het American Journal of International Law van April 1950 van de hand van Yuen-li-Liang, geheten: "Use of the term "acceptance" in the U.N. Treaty Practices".

Nadat de Voorzitter een toelichting had gegeven op de door hem ontworpen "base de discussion" (doc.7) ontspon zich een discussie betreffende voornoemd stuk. De algemene tendens van de besprekingen was dat men zich niet wel met de voorgestelde nieuwe tekst van het grondwetsartikel kon verenigen.

De Voorzitter recapituleerde de conclusies der vergadering als het volgt:

1. Het is gewenst dat er een vaste commissie voor buitenlandse zaken van de Tweede Kamer komt, hetzij dat daarin wordt voorzien in de grondwet, hetzij dat zulks wordt overgelaten aan het reglement van orde van de Tweede Kamer.

2. Het is gewenst dat voornoemde Commissie permanent op de hoogte wordt gehouden van het gehele bestuur der buitenlandse betrekkingen; dit impliceert dat voortdurend overleg met de commissie zal plaats vinden bij het tot stand komen van internationale regelingen met dien verstande dat het niet vereist zal zijn de Commissie reeds te betrekken in de eerste stadia van het internationaal overleg dat vooraf pleegt te gaan aan de meer concrete onderhandelingen; dit zou immers in de praktijk niet doenlijk zijn.

-3.-

Huygens ING, Grondwetscommissies 1883-1983
1950 Commissie-Van Eysinga, notulen, subcommissie I, 1950-05-24
NL-HaNA, BuZa/Code-Archief 45-54, 2.05.117, inv.nr. 27296
http://resources.huygens.knaw.nl/grondwetscommissies/onderzoeksgids/

3. Het is niet gewenst de goedkeuring door de Staten-Generaal van internationale regelingen geheel te doen vervangen door het sub 2 bedoelde overleg. De moeilijkheid is echter, een geschikte omschrijving te vinden van de verdragen of overeenkomsten welke aan het goedkeuringsrecht van het parlement zullen moeten worden onderworpen. Dienaangaande wordt aan Prof.François verzocht vóór de volgende vergadering van Commissie I een redactie te concipieren, daarbij mede rekening houdend met een door Prof.van Poelje tijdens de vergadering schetsmatig ontworpen tekst. In het algemeen is men van oordeel dat bepaald moet worden dat alle internationale regelingen aan de goedkeuring van de Staten-Generaal zijn onderworpen behalve wanneer het betreft een aantal nader (door Prof.François) te formuleren onderwerpen. Daaronder zullen in ieder geval moeten worden begrepen internationale regelingen welke de regering aangaat ter uitvoering van reeds door de Staten-Generaal goedgekeurde verdragen en overeenkomsten. Dienaangaande vraagt de vergadering zich af of deze groep uitvoeringsregelingen in de Grondwet dan wel in een wet moet worden omschreven. De neiging der vergadering is om het beginsel in de Grondwet op te nemen en daarbij te bepalen dat bij de wet -in de praktijk is dat de goedkeuringswet van het betrokken principale verdrag- nader de grenzen zullen worden gesteld waarbinnen de regering de hierbedoelde uitvoeringsregelingen kan sluiten.

4. Het algemeen oordeel der vergadering is dat er wat betreft de goedkeuring der Staten-Generaal in principe geen onderscheid moet worden gemaakt tussen verdragen en overeenkomsten.

5. De mededelingsplicht voor verdragen en overeenkomsten welke niet aan de goedkeuring van het parlement zijn onderworpen ware in principe te handhaven.

6. In de Commissie bestaat er een uitgesproken voorkeur voor, om op een of andere wijze de rechtskracht van tractaten en overeenkomsten duidelijk vast te leggen waarbij gedacht wordt aan een systeem in analogie van de desbetreffende bepalingen in de Franse Grondwet van 1946 (de artikelen 26, 27 en 28). Het merendeel der leden is van oordeel dat een duidelijke bepaling in de Grondwet niet gemist kan worden terwijl Prof.van Poelje eventueel zou willen volstaan met het vastleggen van het hierbedoelde principe in het eindrapport van de Commissie.

. . .

Een verdere discussie werd gewijd aan de vraag op welke wijze de goedkeuring van internationale regelingen door de Staten-Generaal zou kunnen worden vereenvoudigd en verbeterd waarbij twee stelsels voor ogen staan: delegatie van de wetgevende bevoegdheid van de Staten-Generaal aan een gespecialiseerde parlementaire commissie en ten tweede het stelsel van een stilzwijgende goedkeuring, vergelijk het Britse systeem (vgl. ook bijlage van brief van Minister Stikker aan Mr Kortenhorst d.d. 25 Mei 1949 No. 54027).

Voorts stond men stil bij de vraag op welke wijzen de bekrachtiging van verdragen zou kunnen worden bespoedigd nadat deze door de Kamers zijn goedgekeurd. De Voorzitter zag een oplossing in het vervangen van de goedkeuringswetten door een votum van de Staten-Generaal, zodat geratificeerd kan worden zonder het van kracht worden van een goedkeurings'wet" af te wachten.

Ook zag men onder ogen dat door een verbetering van het vertalingsapparaat een spoediger indienen van het verdrag bij de Staten-Generaal mogelijk zou kunnen worden.

De eerstvolgende vergadering werd vastgesteld op Vrijdag 2 Juni des n.m. te 2 ure. Hierna sloot de Voorzitter de vergadering.